

Fågelrapport för Jämtland 2020

Regionala rapportkommittén (Christer Pålsson, Johan Råghall, Trond Sørhuus, Pontus Wennesjö och Kim Woxlägd)

Fågelrapporten baseras helt och hållet på fågelobservationer som rapporterats till Artportalen, och i denna databas finns alla fynd sökbara för den som vill veta mer om enskilda fynd.

Inom Jämtlands rapportområde – i stort sett motsvarande landskapet Jämtland – observerades minst 220 arter under 2020. Året bjöd på inte mindre än fyra nya arter för Jämtland, varav tre änder och en vadare: Det började med ringand vid raritetsmagneten Sikåstornet 26 april. Därefter sågs vid en annan raritetsmagnet med jämtländska mått mätt, Galhammarviken, först dammsnäppa 14 maj och två dagar senare amerikansk bläsand. Slutligen, den 27 maj upptäcktes den rödhuvade dykand som kom att spendera hela sommaren i fågelsjöarna i Östersunds omgivning. Dessa nya arter gör att totalsumman för Jämtland landar på 286 arter. Andra mycket sällsynta arter (med upp till tio fynd totalt) som sågs under året var nordsångare (fynd nummer 7), rördrom (4–5), sommargylling (10), stäpphök (6–9), tajgablåstjärt (2) och ägretthäger (9). Nämnvärt är också det elfte fyndet av sandlöpare, eftersom det är en art som inte observerats sedan 2002.

I rapporten förekommer en del förkortningar, vilka förklaras nedan:

1K, 2K, 2K+, 2K- osv.	en fågel i sitt 1:a, 2:a kalenderår osv. Plustecken anger "2:a kalenderår eller äldre". Minustecken anger "2:a kalenderår eller yngre"
ad	adult, dvs. fågel i sin vuxendräkt
pull	pullus, dununge
honf	honfärgad, dvs. fågel i honlik dräkt
ex	exemplar
födosök	födosökande
förbifl	förbiflygande
lockl	lockläte, övriga läten
lämpl biotop	observation i häckningstid i lämplig biotop
pull/nyligen flygga	pulli/nyligen flygga ungar
rast	rastande
sp/sj	spelande/sjungande
str	sträckande (ofta följt av väderstreck S, SO osv.)
uppr/varn	upprörd/varnande
kn	kommun
FSO	fågelskyddsområde
NR	naturreservat

Efter vissa artnamn förekommer en bokstavskombination i röd text. Den anger i vilken kategori arten klassats i den senaste svenska rödlistan för hotade arter (2020). Följande förkortningar förekommer:

NT	Nära hotad
VU	Sårbar
EN	Starkt hotad
CR	Akut hotad
RE	Nationellt utdöd (som häckfågel)

Kanadagås *Branta canadensis*

Högt antal: 375 ex rast Norra sjön, Tysjöarnas NR 9.9 (Jimmy Norlen).

Sannolikt pga bättre rapportering av häckande gäss med ungpullar ökade antalet konstaterade häckningar i år, precis som i fjol. Då rikstäckande inventeringar pekar på en stabil population senaste decenniet verkar det inte troligt att ökningen av häckningar skulle indikera en faktisk ökning av populationen här hos oss, men däremot kan förstås årets häckningssäsong ha varit ovanligt gynnsam med fler kläckta och överlevande ungar. Totalt ca 32 häckningar på 19 lokaler rapporterades i år, jämfört med 22 häckningar på 15 lokaler i fjol.

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Höga antal: 500 ex födosök Öd, Marieby 25–26.8 (Kristofer Holmsten, Sara Andersson). 400 ex rast Genvalla, Frösö 28.8 (Sixten Lindblom). 1000 ex rast Öd, Marieby 4.9 (Kristofer Holmsten, Sara Andersson). 600 ex förbifl Avaviken, Dvårsätt 7.9, 300 ex födosök Kroksgård, Dvårsätt 10.9, 450 ex rast Öd, Marieby 15.9, 400 ex födosök Dvårsätt 17.9 (samtliga Kristofer Holmsten). 600 ex rast Fillsta, Frösö 22.9 (Sixten Lindblom). 350 ex rast Kroksgård, Dvårsätt 22.9 (Kristofer Holmsten). 300 ex rast Slandrom, Frösö 27.9 (Nils Björin). 350 ex rast Kroksgård, Dvårsätt 8.10 (Kristofer Holmsten).

Från Storsjöbygden rapporterades ca 35 ungpullar. Dessutom noterades ett ruvande par på Storholmen i Flåsjön i Strömsunds kn den 17 juni. Hur stor del detta är av den häckande populationen är svårt att säga, men ser man till de individuella höstflockarna bör antalet åtminstone kunna femdubblas. Andra lokaler med fynd under häckningstid var Alsensjön och Locknesjön.

Strippgås *Anser indicus*

1 ex Sikåstornet 9.5 (Linda Spjut, Sebastian Kirppu). 1 ex rast Heljesund, Hallen 26.6 (gnm Kim Woxlägd). 5 ex rast Norra sjön, Tysjöarnas NR 9–10.9 (Jimmy Norlen, Christer Pålsson, Ulla Henriksson).

Tre fynd liksom i fjol. Under året beslöt den svenska raritetskommittén (RK) att flytta strippgås från kategori E (definition: arter/underarter vilka betraktas som förrymda eller utsläppta från fångenskap, samt även införda fåglar som har häckat eller häckar i frihet, men som inte uppnått ett självreproducerande bestånd) till kategori C (definition: inplanterade eller förrymda arter/underarter som etablerat frihäckande och självreproducerande bestånd, samt även fynd av fåglar som kan anses härröra från sådant bestånd utanför Sverige) i den svenska fågellistan. Det innebär att arten plötsligt blev "kryssbar" för fågelskådare.

Grågås *Anser anser*

Högt antal: Max 120 ex rast Alsen 23.9–1.10 (Tomas Saxgård, Christer Pålsson, Ulla Henriksson).

Sent fynd: 1 ex födosök Birkabacken, Ås 17.11 (Christer Pålsson).

Häckningar rapporterades från Mörsil (fem par) och Tysjöarna (minst ett par), men i Tysjöarna tycks det ha blivit misslyckat i år. Troligen häckade som vanligt några par i Mattmartjärnen också, men där har ingen uppföljning gjorts.

Sädgås *Anser fabalis*

I stark kontrast till fjolårets få fynd blev detta ett bra sädgåsår. 30 fynd av totalt ca 300–400 ex rapporterades under ett utdraget vårsträck (11 april–6 juni) och fyra fynd av drygt 40 ex noterades under hösten (15 september–17 november). Som vanligt är fynden ganska koncentrerade till en korridor öster om fjällkedjan och främst då norr om Storsjön, men liksom i fjol gjordes ett höstfynd av sträckande sädgäss i fjälltrakterna kring Vålådalen. Inga fynd som tyder på häckning rapporterades.

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Vår: 2 ex födosök Kroksgård, Dvårsätt 14.4 (Christer Pålsson). 3 ex rast Sällsjöbron, Indalsälven, Mörsil 15.4 (Christer Pålsson, Ulla Henriksson). 1 ex rast Sikås 13–16.5 (Christer Pålsson, Bo Wik, AnnaLena Wik).

Höst: 50 ex rast 21.9 och 45 ex rast 23.9, båda Sandudden, Alsen (Tomas Saxgård). 25 ex födosök Sikåskälen, Hammerdal 25.9 (Robert Jansson). 5 ex rast Kvissle, Mattmar 25.9 (Kim Woxlägd). 25 ex str O Frisktorpet, Mörsil 26.9 (Tomas Saxgård). 20 ex str SO 26.9 och 250 ex str SO 27.9, båda Våge, Hallen (Kim Woxlägd). 180 ex rast Sandudden, Alsen 27.9 (Tomas Saxgård). 21 ex rast Ålsta, Norderön 29.9 (Jesper Berg Bylander). 29 ex rast Kroksgård, Dvårsätt 29.9 (Kristofer Holmsten). 85 ex rast Alsen 1.10 (Christer

Pålsson, Ulla Henriksson). 15 ex rast Sandudden, Alsen 2.10 (Lars Strömberg, Eva Strömberg). 115 ex str S Lillsjön, Tullingsås och större flock noterad str S (i mörkret) Näsviken, Strömsund, båda 2.10 (Tor Persson). 7 ex rast 6.10 och 22 ex rast 7.10, båda Utgård, Dvårsätt, samt 16 ex rast Kroksgård, Dvårsätt 8.10 (Kristofer Holmsten).

Bläsgås *Anser albifrons*

1 ex rast Lillsjön, Tullingsås, Ström 30.4 (Marianne Tengberg, Tor Persson m.fl.). 2 ex rast Norra sjön, Tysjöarnas NR 9–10.9 (Jimmy Norlen, Christer Pålsson, Ulla Henriksson). 1 ex rast Alsen 1.10 (Christer Pålsson, Ulla Henriksson).

Fynd 21–23 i Jämtland.

Fjällgås *Anser erythropus* **CR**

2 ex födosök Ändsjöns NR 3.10 (Sune Gustafsson). 2 ex rast Birka strand, Ås 24.10 (Stefan Lundin, Daniel Hedenbo).

Det verkar troligt att det är samma fåglar som setts först i Ändsjön och senare i Ås. Oavsett detta så är det första fjällgåsfynden i Jämtland sedan 2012.

Knölsvan *Cygnus olor*

2 i par stationär Ockesjön 12.1–27.3 (Ingela Källén, Johan Råghall, Ellen Larsson m.fl.). 2 i par födosök Gillerån (myningen), Indalsälven, Ragunda 27–30.4 (Fredrik Jonsson). 4 i par rast 3.5 (Christer Pålsson, Ulla Henriksson, Christer Olsson m.fl.) och 1 ex stationär Galhammarviken 18.5–15.7 (Ingrid Åkerberg, Weine Erlandsson, Leif Johansson m.fl.). 1 ad födosök Ammerån (myningen), Indalsälven, Ragunda 19–20.7 (Martin Amcoff).

Noterad på fyra lokaler, men rapporterna vid åmynningarna i Ragunda i april respektive juli avser sannolikt samma individer. Inga häckningar eller häckningsförsök har noterats. Paret i Ockesjön fanns kvar åtminstone under vintern.

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Ett femtontal häckningar rapporterades, vilket är en normal siffra. Inga större flockar noterades.

Gravand *Tadorna tadorna* **NT**

1 hane rast N Frösöbron, Östersund 7.4 (Sixten Lindblom, Hans Grundahl m.fl.). 1 ex rast Landön, Strömsund 15–16.4 (Robert Jansson, Marie Griph, Lars Bruks). 1 hona rast Galhammarviken 2–9.5 (Kent Moén, Eva Moén, Tomas Saxgård m.fl.).

Mandarinand *Aix galericulata*

1 ex födosök Åfloån (myningen), Hällsjön, Offerdal 21.4 (Tommy Jansson). 1 hane rast Hallen 20.5 (Kim Woxlägd). 2 hanar Järpen 3.6 (Micael Fredriksson).

Under året beslöt den svenska raritetskommittén (RK) att flytta mandarinand från kategori E (definition: arter/underarter vilka betraktas som förrymda eller utsläppta från fångenskap, samt även införda fåglar som har häckat eller häckar i frihet, men som inte uppnått ett självreproducerande bestånd) till kategori C (definition: inplanterade eller förrymda arter/underarter som etablerat frihäckande och självreproducerande bestånd, samt även fynd av fåglar som kan anses härröra från sådant bestånd utanför Sverige) i den svenska fågellistan. Det innebär att arten plötsligt blev "kryssbar" för fågelskådare.

Årta *Spatula querquedula* **EN**

1 ad hane rast Galhammarviken 5–7.5 (Kent Moén, Sixten Lindblom, Bertil Roos m.fl.). 3 ex lämpl biotop Norra sjön, Tysjöarnas NR 8.5–6.6 (Christer Pålsson, Ingela Källén, Sixten Lindblom m.fl.).

Ett eller möjligen två par fanns i Tysjöarna och sågs regelbundet åtminstone fram till 6 juni, vilket skulle kunna tyda på häckningsförsök. Hanen som sågs i Galhammarviken skulle potentiellt sett kunna vara en av de som senare landade i Tysjöarna.

Skedand *Spatula clypeata* **NT**

Ströobservationer under häckningstid: 2 i par Åsmundgårdstjärnen, Lit 24.5 (Andreas Eriksson). 2 ex födosök Trolltjärnen, Kaxås 7.6 (Tommy Jansson).

Sent fynd: 1 hona rast Norra sjön, Tysjöarnas NR 3.10 (Sixten Lindblom).

Liksom i fjol konstaterades häckning vid Ändsjön, där 3–4 par samt en ungpall sågs under sommaren. Vid Tysjöarna är det svårare att konstatera häckning, men även där har liksom tidigare åtminstone 2–3 par uppehållit sig under hela sommaren. Dessutom tyder de många observationerna i Lillsjön, Tullingsås på åtminstone häckningsförsök, 1–2 par. Sammantaget ger detta tillsammans med ströobservationerna ovan ett totalt bestånd på ca 6–11 par i Jämtland.

Snatterand *Mareca strepera*

1 hane rast Avaviken, Dvärsätt 30.4 (Eva Wilsson, Gunilla Mattsson, Christer Pålsson). 1 hane rast Lillösundet, Russfjärden, Ströms Vattudal 2–4.5 och 2 i par födosök Sikåstornet 2.5 (Robert Jansson, Marie Griph). 2 i par förbifl Mattmartjärnen 6.5 (Tomas Saxgård). 2 i par parning/parningsceremonier 13.5 (Sune Gustafsson) och 2 ex lämpl biotop 17.6 (Göran Moheim), båda Ändsjön, Ändsjöns NR.

En trolig häckning med oklart utfall rapporteras från Ändsjön. I övrigt fyra ströobservationer. Observationer av snatteränder har ökat under det senaste decenniet, men ännu är arten inte med säkerhet årligen häckande och antalet fynd har ännu inte överstigit tio under ett enskilt år.

Bläsand *Mareca penelope* VU

Högt antal: 130 ex rast Lillösundet, Russfjärden, Ströms Vattudal 5.5 (Robert Jansson, Marie Griph).

Sena fynd: 2 i par födosök Norra sjön, Tysjöarnas NR 7.11 (Daniel, Per och Lena Hedenbo). 2 honf födosök Avaviken, Dvärsätt 11–19.11 (Kristofer Holmsten) och Krokomsviken 21.11 (Albin Enetjärn, Johannes Enebog). 2 hane födosök Krokomsviken 5–21.12 (Kristofer Holmsten, Christer Pålsson, Daniel Hedenbo m.fl.).

Vinterns sena intåg bidrog till flera fynd i november–december, vilka kan handla om samma individer i flera fall.

Amerikansk bläsand *Mareca americana*

1 hane rast Galhammarviken 16–17.5 (Johan Råghall, Ingela Källén, Bertil Roos m.fl.).

Jämtlands första fynd av arten. I förstone misstänktes att det handlade om ett par, men vid bildstudier i efterhand kunde den misstänkta honan som ofta simmade i sällskap med "ambläsen" konstateras vara vanlig bläsand.

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Hundratals gräsänder fanns som vanligt omkring Badhusparken i Östersund året ut. Som mest noterades ca 500 ex.

Stjärtand *Anas acuta* VU

Sent fynd: 8 ex rast Stor-Vargtjärnen, Vålådalens NR 14.10 (Jonas Sundberg).

Sannolikt pga kallt vårväder sågs ovanligt många stjärtänder som tvingades stanna till i låglandet på sin färd mot häckningsplatser i fjälltrakterna. Totalt noterades ca 25 fynd, där de första sågs 23 april i Göviken, Östersund. Några fynd med häckningsindicer rapporterades inte, men en hona sågs flera gånger i Tysjöarna under juni–juli. Under hösten sågs en individ i Avaviken under tre veckor i september, och i mitten av oktober sågs en mindre flock (årskull?) i närheten av Vålådalen.

Kricka *Anas crecca* VU

Höga antal: 120 ex rast Landön, Strömsund 23.4 (Robert Jansson, Marie Griph). 100 ex rast Dvärsättviken, Åssjön, Storsjön 25.4 (Ingela Källén, Johan Råghall). Max 400 ex rast Galhammarviken 25.4–19.5 (Bertil Roos, Tomas Saxgård, Ingrid Frisk m.fl.). 100 ex rast Andersöns NR 4–5.5 (Sixten Lindblom, Christer Pålsson). 110 ex födosök Avaviken, Dvärsätt 5.5 (Sune Gustafsson). 100 ex rast 7.5 (Sixten Lindblom) och 300 ex födosök 16.5 (Sune Gustafsson), båda Kyrkviken, Sunne, Storsjön.

Sent fynd: 1 hona Hamnen, Östersund 17.11–24.12 (Sune Gustafsson, Daniel Hedenbo, Sixten Lindblom).

Så många som 400 ex, som räknades som minimimantal i Galhammarviken 16 maj, har inte rapporterats i Jämtland tidigare. Den långsamma våren med kvardröjande snömängder i markerna bidrog säkert till att så stora antal krickor fanns vid Storsjöns isfria och grunda vikar i mitten av maj.

Rödhuwad dykand *Netta rufina*

1 2K+ hane Lillsjön, Östersund – Tysjöarnas NR – Ändsjöns NR 27.5–22.9 (Albin Enetjärn, Jimmy Norlen, Hans Grundahl m.fl.).

Jämtlands första rödhuvade dykand blev till mångas glädje en långstannare som kunde ses runt Östersund hela sommaren. Den upptäcktes i Lillsjön på morgonen den 27 maj och blev kvar där till 29 maj innan den flög för att pröva nästa fågelsjö. I Tysjöarna återupptäcktes fågeln 31 maj och kunde sedan ses där till 8 juni. Men varför inte testa Ändsjön också? 9–22 juni uppehöll den sig där innan den återvände till Tysjöarna (norra sjön). Men nu verkade den ha bestämt favoritsjö, för här blev den kvar resten av sommaren och rapporterades sista gången 22 september. Totalt tog hundratals fågelskådare chansen att se denna rara and.

Brunand *Aythya ferina* EN

Fynd utanför kärnområdet under häckningstid: 1 hane födosök Mussjön, Offerdal 29.4–3.5 (Gunnar Kvarnlöf, Ingela Källén, Johan Råghall m.fl.). 4 i par rast Galhammarviken 6.5 (Sven-Erik Söderlund, Dagmar Söderlund).

Tack vare den rödhuvade dykanden blev rapporteringen av brunänder mer omfattande i år och gav således en något klarare bild av häckningar och antal. Det totala antalet par uppskattas till 22–35, varav 2–5 par i Lillsjön och 10–15 par vardera i Tysjöarna och Ändsjön. I de två sistnämnda sågs totalt minst en handfull ungfuglar. Det finns inga tecken på häckningar utanför detta kärnområde kring Östersund, även om Mussjön där en hane sågs i början av maj skulle kunna vara en potentiell häckningssjö.

Ringand *Aythya collaris*

1 hane rast Sikåstornet 26.4 (Christer Pålsson, Ulla Henriksson, Bo Wik m.fl.).

Jämtlands första ringand hade bråttom och stannade bara en dag i Sikås. Ringanden är en amerikansk art men rymmer ibland även från parker i Europa. Den här andens ursprung är inte känt, men ingenting tyder på att den skulle vara en parkrymling.

Vigg *Aythya fuligula*

Höga antal: 140 ex rast Norra sjön, Tysjöarnas NR 5–8.5 (Eva Odhner, Sune Gustafsson). 150 ex Börtnan, Åsarne 15.5 (Per Lif). 100 ex födosök Mellsjön, Offerdal 21.5 (Gunnar Kvarnlöf). 110 ex rast Ånnsjöns FSO (Ånn) 22.6 (Mats Axbrink).

Sena fynd: 1 hona födosök Norra sjön, Tysjöarnas NR 7.11 (Daniel, Per och Lena Hedenbo). 1 honf rast Avaviken, Dvärssätt 27.11 (Kristofer Holmsten). 1 honf Krokomsviken 5–21.12 (Kristofer Holmsten, Daniel Hedenbo).

November- och decemberfynd är tämligen ovanliga i Jämtland, men den relativt milda förvintern bidrog säkert till att enstaka viggas liksom andra sjöfåglar väntade längre än vanligt med vidare flyttbestyr.

Bergand *Aythya marila* EN

Vår: 1 ex rast Sannan, Ockesjön 12.5 (Lars Strömberg, Eva Strömberg). 2 i par rast Utloppet, Ottsjön, Undersåker 16.5 (Andreas Johnsen). 2 i par rast Aumen västra, Häckrenmagasinet 20.5 (Ingela Källén, Johan Råghall). 4 i par födosök Mellsjön, Offerdal 21.5 (Gunnar Kvarnlöf). 15 ex födosök Väster-Dragsåsundet, Ånnsjön 22.5 (Sexten Lindblom). 1 hane födosök Norra sjön, Tysjöarnas NR 23.5 (Sune Gustafsson). 1 hona rast Norra sjön, Tysjöarnas NR 26.5 (Hans Grundahl).

Sommar: 2 i par i lämpl biotop Båttjärnen, Handöl 10–24.6 (Ingela Källén, Tore Dahlberg m.fl.). Max 7 ex lämpl biotop Hamptjärnen, Stekenjokk 18.6–3.7 (Staffan Linden, Inge Karlqvist, Eric Salomonsson m.fl.). 1 hona födosök Mittiälven (mynningen), Stor-Blåsjön, Frostviken 19.6 (Johan Frölinghaus). 2 ex 20.6 (Daniel Andersson, Victoria Bazyukina) och 2 i par födosök 21.6 (Agneta Sundkvist, Hans Andersson), båda Stekenjokk. 2 ex Dolparna, Ånnsjöns FSO (Ånn) 21.6 (Erik Zachariassen). 2 i par Stekenjokk 24.6 (Victor Bergh Alvergren). 2 i par Nedre Karitjärnen, Skåarnja NR 25.6 (Andreas Tranderyd). 2 ex lämpl biotop Fjällrutt BL1, Blåhammarfjället 25.6 (Erik Jonsson, Mia Wallin, Roger Eskilsson). 5 ex Lomtjärnsmyren, Ånnsjöns FSO (Handöl) 25.6 (Mia Wallin, Erik Jonsson, Roger Eskilsson). 2 i par Stekenjokk 27.6 (Olga Nadeina, Mikael Ohlson). 5 ex Stenbittjärnen, Alanäs 28.6 (Hans Andersson, Agneta Sundkvist). 1 ex Stekenjokk 6.7 (Anders Skoglöf, Carina Skoglöf). 2 i par i lämpl biotop Ångeltjärnarna, Vålådalens NR 21.7 (Urban Gunnarsson).

Höst: 4 ex (1 hona+3 1K) rast Dragsån, Ånnsjön 12–13.9 (Sixten Lindblom). 7 ex Övre Konäs, Kall 17.9 (Ann-Marie Thorstenson).

Några ungvullar rapporterades inte under sommaren, men 12–13 september sågs en hona med tre årsungar i Ånnsjön vilket därför blir den enda kända lyckade häckningen detta år. Man kan anta att de länge kvardröjande snömängderna i fjällen gjorde det svårt för fjällfåglar generellt att lyckas häcka. De ovanligt många fynden nedom fjällen i både maj och juni bekräftar snö- och isförhållandena till fjälls och kan också antyda att många avbröt eventuella häckningsförsök.

Svärta *Melanitta fusca* VU

Sena fynd: 1 ex födosök Äspnäs, Ström 21.11 (Robert Jansson, Marie Griph). 1 hona Hemsjö, Bräcke 24.11 (Håkan Blomqvist). 1 honf rast Järpströmmen, Järpen 27.11–1.1 2021 (Andreas Johnsen, Tomas Saxgård). 1 honf födosök Krokomsviken 6.12 (Kristofer Holmsten, Daniel Hedenbo).

Även svärtan var en art med fler sena fynd än vanligt till följd av vinterns milda inledning. Under häckningstid rapporterades arten från ett tiotal lokaler men några ungvullar eller andra starka indikationer på häckning noterades inte i år.

Sjörre *Melanitta nigra*

Häckningar: 2 1K lämpl biotop Fälpfjället/Fielpe, Hotagens NR 9.8 (Patrik Sandgren). 6 ex (1 ad+5 1K) pull/nyligen flygga Hamptjärnen, Stekenjokk 11.8 (Mats-Eric Johansson). 6 ex (2 ad honf+4 1K) pull/nyligen flygga Stor-Sjouten/Sjeavhta, Frostviken 11.8 (Dan Tjell). 2 1K pull/nyligen flygga Flatfjället/Sijhtie, Frostvikenfjällen 12.8 (Kjell Ståhlberg).

Tidigt fynd: 2 honor rast Frösöbron, Östersund 19.4 (Sune Gustafsson, Hans Grundahl).

Högt antal: 100 ad i par födosök Ottsjön, Undersåker 21.5 (Lars Öberg).

Sena fynd: 2 honf födosök Bergsviken, Storsjön 21.11 (Bertil Roos, Lars Hammarfalk). 1 1K honf Badhusparken, Östersund 25.12 (Pontus Wennesjö, Pär Erik Petrusson, Frida Johnsson).

Juldagsfyndet var det senaste hittills i Jämtland och blott det fjärde totalt i december.

Alfågel *Clangula hyemalis* NT

Fynd nedom fjälltrakterna: 1 ex rast Kyrkviken, Sunne, Storsjön 4–14.5 (Sixten Lindblom). 1 hane rast Fem holmar FSO, Indalsälven, Mörsil 23.5 (Ingela Källén). 2 i par rast Sannan, Ockesjön 24.5 (Sixten Lindblom). 1 ad Storholmsjö, Föllinge 30.5 (Anders Forsgren). 1 hona födosök Örån (myningen), Indalsälven, Lit 30.5 (Christer Pålsson).

Högt antal: 20 ex Gäddede 21.6 (Agneta Sundkvist, Hans Andersson).

Sena fynd: 1 ex födosök Båthusnäset, Stavre, Revsund 13.11 (Elisabet Carlsson, Bernt Carlsson). 1 1K födosök Göviken, Östersund 29.11–7.12 (Daniel Hedenbo, Sune Gustafsson, Sixten Lindblom m.fl.). 1 1K födosök Krokomsviken 5–21.12 (Kristofer Holmsten, Christer Pålsson, Daniel Hedenbo m.fl.).

Den sena våren gav fler fynd nedom fjällen än vanligt, och den sena vinterankomsten föranledde likaså flera sena höstfynd. Några häckningar rapporterades inte.

Salskrake *Mergellus albellus*

Vår: 2 hanar rast Backviken, Storsjön 21–22.4 (Erik Grönlund, Hans Nilsson m.fl.). 2 i par rast Göviken, Östersund 23.4 (Bo Nilsson, Ludmilla Janeck, Kjell Nilsson m.fl.). 2 i par rast Låsjökanalen (bron), Låsjön, Hammerdal 24–25.4 (Marie Griph, Robert Jansson). 1 hane rast Lillsjön, Tullingsås, Ström 25.4–9.5 (Robert Jansson, Marie Griph, André Ahlberg m.fl.). 1 hane rast Lillösundet, Russfjärden, Ströms Vattudal 2.5 (Robert Jansson, Marie Griph). 1 hona rast Mussjön, Offerdal 3.5 (Ingela Källén, Johan Råghall, Fredrik Larsson m.fl.). 1 hona Norra sjön, Tysjöarnas NR 3–21.5 (Andreas Eriksson, Sixten Lindblom, Mats Nordenström m.fl.). 1 hona rast Mattmartjärnen 6–7.5 (Tomas Saxgård, Lars Strömberg, Eva Strömberg).

Höst: 1 honf Ändsjön, Ändsjöns NR 20.7–27.8 (Fredrik Jerner, Daniel Hedenbo, Håkan Sjölin). 1 honf rast Tysjöarnas NR 5–12.9 (Daniel Hedenbo, Sixten Lindblom m.fl.). 1 hane rast Södra sjön, Tysjöarnas NR 19.9 (Sune Gustafsson). 3 honor födosök Tysjöarnas NR 20.9 (Volker Mauerhofer). 5–6 ex (1 hane+5 honf) födosök 26–27.10 och 1 honf födosök 21.11, båda Skräcksnäset, Ströms Vattudal (Maria Ragnarsson).

Rapphöna *Perdix perdix* NT

2 ex födosök Fyrås, Hammerdal 11–12.4 (Robert Jansson, Marie Griph m.fl.). 1 ex rast Hammerdal 1.6 (Bo Wik). 1 ex stationär Häste, Rödön 7.9 (Hans Grundahl, Christer Pålsson, Ulla Henriksson).

Rapphöna har inte rapporterats sedan 2011. De fynd som görs i Jämtland torde sannolikt handla om utsatta eller förrymda fåglar även om arten för mycket länge sedan lär ha förekommit som spontan häckfågel.

Vaktel *Coturnix coturnix* NT

1 ex sp/sj Aspås 28.6 (Christer Olsson). 1 ex sp/sj Hoverberg 14.7 (Tor Hansson Frank).

Skogsduva *Columba oenas*

Noterad på minst sex lokaler under häckningstid: Andersön/Sunne, Stocke/Sommarhagen (Frösön), Norderön, Svenstavik, Trappnäs och Tysjöarna. Första observationen vid Andersön gjordes redan 27 mars.

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Häckningar: 2 i par besöker bebott bo Östra Begravningsplatsen, Östersund 30.5 (Sune Gustafsson). 2 ex ruvande (i två olika bon) Norra Begravningsplatsen, Östersund 29.6–14.7 (Sune Gustafsson, Magnus Fridolfsson).

Fynd utanför Östersund: 1 ex födosök Kaxås 13.5 (Elna Jonsson, Christina Nysten, Johanna Jonsson).

Fortsatt frekvent rapporterad på sina håll i Östersund och minst tre häckningar upptäcktes.

Kornknarr *Crex crex* NT

1 ex sp/sj Stocke, Frösön 6–8.6 (Gunnar Kvarnlöf, Christer Pålsson m.fl.). 1 ex sp/sj Ottsjön by, Föllinge 17–27.6 (Åke Johansson, Tomas Saxgård m.fl.). 1 ex sp/sj Birka, Ås 3–15.7 (Anders Forsgren, Christer Pålsson, Ulla Henriksson m.fl.). 1 ex sp/sj Tullingsås, Ström 9–11.7 (Anders Bergman, Tor Persson, Tomas Bergström m.fl.).

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana* VU

1 ex sp/sj Lagumentorget, Ånnsjöns FSO (Ånn) 14.7 (Christer Pålsson, Gunnar Kvarnlöf, Hans Grundahl).

Sothöna *Fulica atra*

Höga antal: Max 83 ex rast Frösöbron, Östersund 9–18.4 (Sune Gustafsson, Musse Björklund, Per Lif). 80 ex födosök Norra sjön, Tysjöarnas NR 9.8 (Daniel Hedenbo). Max 92 ex födosök Ändsjön, Ännsjöns NR 27.8–10.10 (Håkan Sjölin, Tomas Torstenson, Christina Torstenson m.fl.).

Sena fynd: 2–4 ex födosök Ändsjön, Ännsjöns NR 3–17.11 (Sune Gustafsson). 1–2 ex födosök Norra sjön, Tysjöarnas NR 7–14.11 (Daniel, Per och Lena Hedenbo).

Häckningar konstaterades i Lillsjön (1–2 par), Tysjöarna (5–11 par) och Ändsjön (6–10 par). Dessa antal kan stämma ganska väl med de höga sensommarsiffrorna på 80–90 ex (årsungar inkluderade) både i Tysjöarna och Ändsjön, om man räknar med kullstorlekar på i genomsnitt ca 2–4 ungar per kull. Utanför Östersundsområdet noterades 1–2 ex sothöns vid Sikåstornet från slutet av april till mitten av juni, något som skulle kunna indikera häckningsförsök där.

Trana *Grus grus*

Höga antal: Max 210 ex rast Sikås 20.4–1.5 (Robert Jansson, Marie Griph, Tony Hagelqvist m.fl.). 116 ex födosök Änge, Offerdal 24.4 (Gunnar Kvarnlöf). 100 ex Svedje, Sunne 26.4 och 200 ex Svedjesjön, Sunne 1.7 (båda Andreas Eriksson). 200 ex rast Mätteberget, Ås 9.8 (Sixten Lindblom). 300 ex förbifl Döda fallets NR 22.8 (Daniel Andersson, Victoria Bazyukina). 650 ex rast Landsom, Ås 5.9 (Kristofer Holmsten, Sara Holmsten). 120 ex rast Lavsjön, Rödön 6.9 (Kristofer Holmsten). 100 ex Svedje, Sunne 6.9 (Andreas Eriksson). 100 ex Vagled, Frösön 4.10 (Per Sonnvik).

Smådopping *Tachybaptus ruficollis* NT

1 ex Rammsjön 1.6 (Leif Eriksson).

Ett fynd under häckningstid i Jämtland är mycket anmärkningsvärt. Smådoppingen sågs bli "mobbad" av en svarthakedopping i den vassrika våtmarken vid Rammsjön.

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

2 ad Äspnäs, Ström 31.5 (Lars Rislund). 1–2 ex lämpl biotop Ånnsjöns FSO (Ånn) 10–21.6 (Örjan Sjögren, Ivan Sjögren, Erik Zachariassen m.fl.). 1 ex rast Hölleforsen, Utanede, Fors 29–30.9 (Jan Högberg, Christer Pålsson, Ulla Henriksson).

Två fynd under häckningstid är värt att notera. Fyndet i Ströms Vattudal kan förvisso avse ett rastande par, men häckningsförsök kan inte uteslutas. Återigen sågs två gråhakedoppingar i fågelskyddsområdet i Ånn under sommaren, vilket hänt sju andra år sedan 2008, senast 2017. Några av dessa år har även häckningsförsök konstaterats.

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Tidigt fynd: 1 ex rast N Frösöbron, Östersund 7.4 (Hans Grundahl, Christer Pålsson, Sune Gustafsson m.fl.).

Häckningar konstaterades vid Tysjöarna (1–2 par) samt Ändsjön (min 5–7 par). Trolig häckning även vid Lillsjön, där 3–5 par setts regelbundet under maj och en bit in i juni åtminstone.

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Tidigt fynd: 1 ex rast Dvärsättviken, Åssjön, Storsjön 8.4 (Christer Pålsson, Ulla Henriksson, Sixten Lindblom).

Sent fynd: 1 ex Björnänge, Åre 29.10 (Elin Olsson, Tony Larsson).

Häckningar eller fynd som tyder på häckning rapporterades från ca 27 lokaler. Totalt rör det sig om ca 48–61 par (varav ca 12–15 säkra häckningar), vilket är i paritet med senaste åren. Det totala beståndet i landskapet är dock betydligt större. Exempelvis saknades i år nästan helt rapporter från de fågelskådarfattiga trakterna i Bräcke och Ragunda kn, och många kända lokaler som brukar hysa svarthakedopping har inte besökts.

Strandskata *Haematopus ostralegus* NT

Tidigt fynd: 2 ex rast Jamtlibryggen, Östersund 25.3 (Sune Gustafsson).

Ett av de tidigaste rapporterade fynden i Jämtland.

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Max 3 ex rast Dvärsättviken, Åssjön, Storsjön 30.4–20.5 (Eva Wilsson, Christer Pålsson, Ulla Henriksson m.fl.). 2 ex rast Krokomsviken 9.5 (Ingela Källén, Johan Råghall). 1 ex rast Galhammarviken 12–14.5 (Kent Moén, Eva Moén, Michaela Engström). 1 ex Frösö Strand, Frösön 12.5 (Tommy Ek). 2 ex rast Hammerdal 14.5 (Bo Wik, AnnaLena Wik). 1–2 ex födosök Göviken, Östersund 15.5–4.6 (Volker Mauerhofer, Christer Pålsson, Ulla Henriksson m.fl.). 1 ex födosök Havsnäs, Alanäs 19.5 (Agneta Sundkvist, Hans Andersson). 2 i par i lämpl biotop Norra sjön, Tysjöarnas NR 24.6 (Julius Wengelin Grantén, Fredrik Blomqvist).

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Häckningar: 1 ex avledningsbetende Kruptjie, Anarisfjällen 28.6 (John F. Kvarnbäck). 6 ex (2 i par+4 1K) pull/nyligen flygga Stoere Tjovre, Sösjöfjällen 14.8 (Jonas Kling).

Få säkra häckningar rapporterades i år. Dock noterades fjällpipare med låga häckningskriterier på ca 15 lokaler, och dessa var mera väl utspridda i våra olika fjällområden än vanligt.

Myrspov *Limosa lapponica* VU

1 hane rast Bredkälen, Ström 16–18.5 (Marianne Tengberg, Tor Persson m.fl.). 1 hona rast Sannan, Ockesjön 23–24.5 (Andreas Johnsen, Ingela Källén, Johan Råghall m.fl.). 1 ex födosök Börtnan, Åsarne 7.7 (Viktor Björkert, Vincent Björkert). 1 ad rast Ridvadet, Ottsjön, Undersåker 25–27.8 (Ingela Källén, Christer Pålsson, Gunnar Kvarnlöf m.fl.).

Rödspov *Limosa limosa* EN

1 ex rast Galhammarviken 2.5 (Kent Moén, Eva Moén, Tomas Saxgård).

Rödspov är en ovanlig, knappt årlig gäst hos oss. Vanligtvis görs bara enstaka fynd – mestadels under våren – och detta år var inget undantag. Totalt har 25 fynd gjorts i Jämtland.

Kustsnäppa *Calidris canutus*

2 ex födosök Södra sjön, Tysjöarnas NR 22.7 (Johannes Enebog).

Brushane *Calidris pugnax* VU

Högt antal: 55 ex rast Galhammarviken 16.5 (Ingrid Åkerberg, Weine Erlandsson).

Sent fynd: 1 honf rast Södra sjön, Tysjöarnas NR 22.9 (Johannes Enebog).

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*

3 ex födosök Ånnsjöns FSO (Ånn) 6–7.6 (gnm Ulla Falkdalen). 2 ex lämpl biotop Standardrutt 21E2H Jalketsåjja 16.6 (Fredrik Sundberg, Daniel Ochterbeck).

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

1 1K rast Ridvadet, Ottsjön, Undersåker 21.9 (Johan Råghall).

Spovsnäppa ses inte årligen i Jämtland. Senast var 2018 och 2016. Arten har bara noterats under sydsträcket på sensommaren/hösten och de allra flesta av de 28 fynd som finns rapporterade är gjorda i augusti, så årets fynd sticker ut något och är med god marginal det senaste som rapporterats. Märkligt nog var det vid observationstillfället den enda (!) fågeln som fanns på stränderna vid Ridvadet.

Mosnäppa *Calidris temminckii*

En häckning samt 30–40 observationer under häckningstid rapporterades från Stekenjokkområdet. Ett spelande par sågs även i Håckrenmagasinets västra ände 4 juni. I övrigt noterades ströobservationer av främst rastande fåglar i ganska låga antal på ett tjugotal lokaler från mitten av maj och framåt. Som mest sågs 10 ex i Järvsand 24 maj. Höststräcket gick helt obemärkt förbi – inte en enda rapport efter 16 juli.

Sandlöpare *Calidris alba*

1 1K rast Ridvadet, Ottsjön, Undersåker 25–26.8 (Ingela Källén, Christer Pålsson, Gunnar Kvarnlöf).

Sandlöpare har inte setts i Jämtland sedan 2002, så nu var det verkligen dags! Åtta av de tio tidigare fynden har gjorts vid Handölsdeltat i Ånnsjön, främst under 1990-talet då det bedrevs ringmärkning i deltat mer frekvent än på senare år. De övriga två fynden gjordes vid Tysjöarna 1973 samt väständen av Åresjön 2002. Samtliga fynd har gjorts i ett ganska snävt tidsspann mellan 17 juli och 31 augusti, då arten flyttar söderut från arktiska häckningsområden.

Kärrensäppa *Calidris alpina*

Höga antal: 50 ex rast Handölsdeltat, Ånnsjöns FSO 22.5 (Sixten Lindblom). 104 ex rast Aumen västra, Håckrenmagasinet 25.5 (Ingela Källén, Johan Råghall). 58 ex rast Muråsen, Ström 26.5 (Robert Jansson, Marie Griph). 100 ex Häggnäset, Frostviken 29.5 (Eric Salomonsson).

Flera ovanligt stora ansamlingar av kärrensäppor noterades under andra halvan av maj på grund av stora kvardröjande snömängder till fjälls.

Skärnsäppa *Calidris maritima*

1 ex sp/sj Stekenjokk 2–3.7 (Göran Pettersson, David Armini, Irene Hofstedt).

Mycket sparsamt rapporterad i år.

Dubbelbeckasin *Gallinago media* NT

Även i år var besöken på våra dubbelbeckasinspel relativt få. Sju kända spelplatser med totalt minst 69 spelande hanar har rapporterats. Därutöver sågs och hördes spelande/rastande beckasiner på jordbruksmark i flera fjällnära byar. Den låga siffran kan till viss del bero på de stora snömängder som låg kvar i fjällerna i maj och början av juni, då beckasinerna normalt spelar som bäst. Dels hittade nog beckasinerna alternativa, snöfria fläckar att spela på när deras normala lekar var snötäckta och dels var det mycket svårframkomligt för den som eventuellt ville ut och skåda.

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

Trolig häckning vid Hamptjärnen, Stekenjokk i vanlig ordning. I övrigt noterad på en handfull tänkbara häckningslokaler. Totalt sett sparsamt rapporterad liksom de senaste åren.

Rödbena *Tringa totanus*

Högt antal: 80 ex födosök Jormvattnet, Frostviken 29.5 (Eric Salomonsson).

Sent fynd: 1 ex födosök Åre golfbana, Sta, Åre 11.9 (Yngve Larsson).

Båda ovan redovisade fynd är exceptionella i Jämtland. Det är den klart största ansamlingen av rödbenor som setts (återigen en följd av kvardröjande snömängder i fjällen) liksom det klart senaste höstfyndet i "modern" tid. (Från 1950-talet finns dock noteringar om sträckande rödbena i Ragunda den 17 september.)

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*

1 ex Galhammarviken 14.5 (Michaela Engström).

Jämtlands första fynd!

Svartsnäppa *Tringa erythropus* NT

Vår: 1 ex rast Galhammarviken 12–14.5 (Kent Moén, Eva Moén, Michaela Engström). 3 ex födosök Tysjöarnas NR 28.5 (Elisabet Carlsson, Bernt Carlsson). 1 ex Moarna, Åre 28.5 (Trond Sørhuus).

Sommar: 1 ex lämpl biotop Ööresåjentjeente, Hotagens NR 16.6 (Fredrik Sundberg). 1 ad rast Tysjöarnas NR 27.6–2.7 (Daniel Hedenbo, Ulla Falkdalen m.fl.). 2 ex ruvande Stekenjokk 27.6 (Ingvar Jansson).

Höst: 1 ad rast Norra sjön, Tysjöarnas NR 15.7 (Pontus Wennesjö, Daniel Hedenbo). 1 ex str S Lillholmsjö, Föllinge 15.7 (Christer Olsson). 1–3 ex rast Norra sjön, Tysjöarnas NR 17–19.7 (Samuel Wivstad, Hakim Chahed, Adam Stålnäbb m.fl.). 1 ex födosök Södra sjön, Tysjöarnas NR 25.7 (Daniel Hedenbo). 1 ex Raavrejabpe, Stekenjokk 30.7 (Anders Borgehed). 1 1K rast Tysjöarnas NR 12–13.9 (Daniel Hedenbo, Tomas Torstenson, Christina Torstenson m.fl.).

Häckning konstaterades i Stekenjokkområdet då två ruvande fåglar påträffades i slutet av juni. Även i Hotagsfjällen sågs en svartsnäppa i lämplig biotop under häckningstid. Det är mycket ovanligt att tecken på häckning upptäckts i Jämtland.

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*

Höga antal: 75 ex rast 5.5 (Sixten Lindblom) och 50 ex rast 16.5 (Ingrid Åkerberg, Weine Erlandsson), båda Galhammarviken.

Sena fynd: 2 ex rast Tysjöarnas NR 12–13.9 (Daniel Hedenbo, Tomas Torstenson, Christina Torstenson m.fl.). 1 ex Södra sjön, Tysjöarnas NR 10.10 (Volker Mauerhofer).

Det är mycket sällsynt med så sena fynd av gluttsnäppa. Inga oktoberfynd är publicerade i Jämtland tidigare och även observationerna i mitten av september är ovanligt sent. Även så stora ansamlingar som de i Galhammarviken i maj är väldigt ovanligt här.

Skrattmåsk *Chroicocephalus ridibundus* NT

Häckningar och troliga häckningar: Max 400 ex bo, ägg/ungar Ändsjön, Ändsjöns NR 18.4–26.7 (Andreas Eriksson, Christer Olsson, Christer Pålsson m.fl.). Max 300 ex permanent revir Lillsjön, Östersund 20.4–8.6 (Sune Gustafsson, Gustav Wikström, Albin Enetjärn m.fl.). 1 ex ruvande+12 ex lämpl biotop Lavsjön, Rödön 9.5 (Johannes Enebog, Kikki Enebog). 50 ex ruvande Lillsjön, Tullingsås, Ström 20.5–7.6 (Johannes Enebog, Johan Råghall, Ingela Källén m.fl.). 6 ex bobygge Fettjorna, Undersåker 23.5 (Ingela Källén, Johan Råghall). 4 i par ruvande Dolparna, Ånnsjöns FSO (Ånn) 24.6 (Stefan Andersson, Tore Holsendahl).

För tredje året i rad verkar den stora skratmåskolonin vid Tysjöarna ha misslyckats med eventuella häckningsförsök, sannolikt till följd av högt vattenstånd som gör att boplatserna hamnar under vatten.

Dvärgmåsk *Hydrocoloeus minutus*

Två par sågs på bo vid Dolparna i Ånn i juni. Det var enda rapporterna med höga häckningskriterier, men liksom i fjol sågs ett gäng ungfåglar (30 ex) rasta vid Ridvadet i Ottsjön i början av augusti, vilket indikerar häckning av något tiotal par vid myren Fettjorna där intill.

Havstrut *Larus marinus* VU

1 ex rast Jamtlibryggan, Östersund 4–5.4 (Sune Gustafsson). 2 ex Stekenjokk 24.6–4.7 (Karin Magnander, John Andersson m.fl.).

Flera sommarobservationer i Stekenjokkområdet sticker ut från den normala fyndbilden.

Gråtrut *Larus argentatus* VU

Häckning konstaterades på två olika holmar i Storsjön.

Silltrut *Larus fuscus*

1 ex rast Dvärsättviken, Åssjön, Storsjön 21.4 (Hans Grundahl, Christer Pålsson). 1 ex rast Göviken, Östersund 23.4 (Sixten Lindblom). 1 ex förbifl Dvärsättviken, Åssjön, Storsjön 4.5 (Christer Olsson). 2 ex rast Jormlien, Frostviken 29.5 (Eric Salomonsson). 1 ex Tullingsås, Ström 7.6 (Agneta Sundkvist, Hans Andersson). 1 ex rast Rödösundet, Storsjön 12.6 (Aron Norrby).

Tundratrut/silltrut, underarterna *graellsii/intermedius Larus heuglini/fuscus graellsii/fuscus intermedius*

1 ex rast Göviken, Östersund 23.4 (Sixten Lindblom).

Tundratrut (som fick artstatus 2017 efter att tidigare setts som en underart till silltrut) och de ljusmantlade underarterna av silltrut, vilka har sin hemvist i Atlanten respektive Nordsjön, utgör ett mycket svårbestämt artkomplex. Silltrutar med mörkare, nästan svart "mantel" häckar framförallt i Östersjön och det är troligen oftast den underarten som rapporteras i Jämtland.

Fisktärna *Sterna hirundo*

Tidiga fynd: 1 ex födosök Mattmartjärnen 4.5 (Lars Strömberg, Eva Strömberg). 1 ex rast Galhammarviken 5.5 (Sixten Lindblom, Bertil Roos).

Silvertärna *Sterna paradisaea*

Tidigt fynd: 1 ex rast Galhammarviken 3.5 (Christer Pålsson, Ulla Henriksson, Christer Olsson).

Högt antal: 100 ex födosök Ånnsjön 12.7 (Gustav Norberg).

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*

Häckning: 2 ex (1 ad+1 1K) föda åt ungar Skäckerfjällens NR 6.8 (Rikard Westlund).

Fynd nedom fjällen: 1 ex str S Lillsjön, Tullingsås, Ström 19.8 (Tor Persson).

Det blev ännu ett år med väldigt få labbhäckningar till fjälls till följd av fortsatt mycket låg nivå på smågnagarpopulationerna. Antalet rapporter överlag var inte så stort heller, men däremot ovanligt utspridda i flera av våra fjällområden som annars sällan besöks av fågelskådare.

Smålom *Gavia stellata* NT

Det tycks ha blivit ett rätt dåligt häckningsutfall då det konstaterades sex misslyckade häckningar och endast tre lyckade häckningar med stora ungar. Därutöver rapporterades trolig häckning från fem lokaler.

Storlom *Gavia arctica*

Sena fynd: 1 1K Frösöbron, Östersund 2–27.11 (Sune Gustafsson, Sixten Lindblom, Daniel Hedenbo m.fl.). 1 ex Svartnäset, Hackås 3.11 (Jan Magnesved). 1 ex Vattviken, Hoverberg, Berg 21.11 (Bertil Roos, Lars Hammarfalk).

Endast tre häckningar samt en trolig dito rapporterades i år.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Dryga 30 observationer rapporterades mellan 1 maj och 31 oktober, som vanligt med en tydlig topp under sensommaren. Det är betydligt fler än bottenåret i fjol men i nivå med 2018. Utanför Storsjöbygden gjordes fynd i Gällö, Fröätjärnen i Åre, Yttre Oldsjön, Ockesjön, Näkten och Föllinges Ottsjön.

Rördrom *Botaurus stellaris*

1 ex rast vid bron över Sundsströmmen, Sundet, Kall 20.4 (Jens Göransson gnm Arvid Löf). 1 ex sp/sj Lagumentorner, Ånnsjöns FSO (Ånn) 14.7 (Tommy Jansson).

Rördrom har inte observerats sedan 2010, och detta var Jämtlands och tillika Åre kn:s fjärde och femte fynd av arten. Man får anta att de kommer in från norska sidan, eftersom samtliga jämtländska fynd härstammar från västra delen av landskapet.

Gråhäger *Ardea cinerea*

Sena fynd: 2 ex födosök Fiskodlingen, Landön, Offerdal 21.11 (Gunnar Kvarnlöf, Karin Kvarnlöf). 1 ex Krokomsviken 26.11–6.12 (Kristofer Holmsten, Daniel Hedenbo).

Häckning noterades enbart från kolonin nedanför Ullån, Åre med fyra aktiva bon. Observationer under sommaren indikerar dock på häckningar i Ånn och Undersåker samt möjligen Gäddede, Kittelberget (Landösjön) och Kolåsen.

Ägretthäger *Ardea alba*

1 ex födosök Sjöändan, Undersåker 25.7 (Johan Råghall, Ingela Källén, Andreas Johnsen).

En regnig julidag upptäcktes och fotograferades en ägretthäger av boende intill Storån vid Ottsjöns utlopp. Dagen därpå eftersöktes den och återfanns till slut födosökande på en holme i Ottsjöns östra del. Jämtlands nionde fynd.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Ett tiotal häckningar rapporterades liksom ytterligare en handfull möjliga/troliga häckningar.

Bivråk *Pernis apivorus*

23 fynd av 25 ex innebär ett gott år för bivråk – högsta siffrorna sedan 2011 faktiskt. Fynden är föga överraskande i huvudsak knutna till områdets centrala och östra delar. Några starkare häckningsindici er noterades inte.

Kungsörn *Aquila chrysaetos* NT

Tack vare nystartad kungsörnsgrupp i Jämtland var aktiviteten under vårvintern, då örnarna spelflyger, högre än tidigare. Genom den information som rapporterats till Artportalen kan 15–20 revir konstateras besatta, men som vanligt när det gäller kungsörn ger inte Artportalen hela bilden. I Länsstyrelsens rapport "Inventeringsresultat för lodjur, järv, varg och kungsörn. Jämtlands län 2019–2020" framgår att av 100 besökta revir i länet var 54 besatta. Minst 34 par gick till häckning varav 21 i Jämtlandskommunerna och 13 i Härjedalens kn.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Häckningar och fynd som tyder på häckning: 1 häckning (3 1K) Norra sjön, Tysjöarnas NR 10.4–29.8 (Andreas Eriksson, Olle Wåhlén, Christer Pålsson m.fl.). 2 i par permanent revir Sikåstornet 24.4–17.7 (Robert Jansson, Marie Griph, Lars Bruks m.fl.). 1 häckning (3 1K) Ändsjöns NR 25.4–30.8 (Andreas Johnsen, Andreas Eriksson, Christer Olsson m.fl.). 2 i par permanent revir Lillsjön, Tullingsås, Ström 26.4–12.7 (Anders Bergman, Tor Persson m.fl.). 3 ex (1 hona+2 hane) permanent revir Mattmartjärnen 2.5–1.6 (Tomas Saxgård, Ingela Källén, Johan Råghall m.fl.). 1 hane lämpl biotop Ytterocke, Mattmar 31.7 (Kim Woxlägd).

Årets första observation gjordes redan 10 april vid Tysjöarna, vilket innebär fenologirekord med tre dagar. Konstaterade häckningar där samt vid Ändsjön. Möjliga häckningar vid Sikåstornet, Lillsjön, Mattmartjärnen och Ytterocke.

Blå kärrhök *Circus cyaneus* NT

Ovanligt många observationer under juni–juli från ca 10–12 tänkbara häckningslokaler. Under våren noterades ett trettiotal fynd mellan 26 april–29 maj. I augusti–september rapporterades fyra fynd.

Stäpphök *Circus macrourus*

1 hane str NO Slandrom, Frösö 5.5 (Håkan Sjölin). 1 2K hane rast Hallviken, Hammerdal 8.5 (Christer Olsson). 1 ad födosök Äspnäs, Ström 16.5 (Lars Rislund). 1 ex födosök Tullingsås, Ström 21.5 (Tor Persson).

Det ovanligt goda stäpphöksåret i landet avspeglade sig även hos oss då inte mindre än fyra fynd rapporterades. Tre av dessa var i Strömsunds kn liksom fyra av fem tidigare fynd i Jämtland. Totalt har nu nio stäpphöksfynd gjorts i Jämtland.

Havsörn *Haliaeetus albicilla* NT

Inga häckningar konstaterades i år, men åtminstone ett av de tidigare kända reviren var besatt. I övrigt rapporterades omkring 60 ströbobservationer runtom i rapportområdet.

Fjällvråk *Buteo lagopus* NT

Sent fynd: 1 ex förbifl Galån (mynningen), Ljungan, Åsarne 9.12 (Sarah Söderberg, Johan Meyer).

Endast två troliga häckningar rapporterades i år bland de totalt ca 170 observationerna; en i Krokoms kn och en i Bräcke kn. Det tyder på ett riktigt magert år för andra året i rad.

Ormvråk *Buteo buteo*

Totalt 73 rapporter innebär en fortsatt svag nedgång från de två föregående åren. En dryg handfull observationer tyder på häckning.

Berguv *Bubo bubo*

Trots vissa riktade insatser i och med riksinventeringen av arten kunde endast två revir konstateras, båda i landskapets östra delar. I det ena verkar det ha blivit häckning medan det i det andra verkar vara en ensam hane.

Kattuggla *Strix aluco*

1 ex lockl Bergebo, Frösön 1.1 (Ulla Falkdalen). 1 ex sp/sj Björkbacka, Östersund 9.5–27.8 (Albin Enetjärn, Isabella Mattebo, Jimmy Norlen).

Fortsatt enstaka fynd i Östersund, liksom de senaste åren.

Slaguggla *Strix uralensis* NT

Strööbobservationer: 1 ex förbifl Murånäset, Muråsen, Ström 21.6 (Daniel Andersson, Victoria Bazyukina). 1 ex Ytterån, Näskott 26.11 (Johannes Enebog, Kikki Enebog).

Utöver ovanstående strööbobservationer rapporterades ropande slaguggla på tre lokaler februari–april, samtliga i Bräcke kn.

Lappuggla *Strix nebulosa* VU

Trots totalt sett blott åtta fynd under hela året – en mycket låg siffra – så upptäcktes en lyckad häckning i Bergs kn, där två ungfåglar fotograferades. I övrigt gjordes ett par strööbobservationer under häckningstid samt fem fynd under oktober–december.

Hökuggla *Surnia ulula*

Även för hökugglan tycks det ha varit ett dåligt år. Inga fynd som tyder på häckning har noterats och de ca 30 ströfynd av ensamma ugglor som rapporterats ganska väl utspritt både geografiskt och under året är en låg siffra – en bild som påminner mycket om 2016 som också var ett bottenår.

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Spelande sparvugglor hördes på ett tiotal lokaler perioden mars–maj. I juni rapporterades ytterligare två fynd som tyder på häckning. Strööbobservationer rapporterades från ca 25 lokaler under resten av året, vissa med mer frekventa besök och därmed många rapporter. Sett till det totala antalet observationer får året anses som ganska dåligt eller möjligen medelgott.

Pärluggla *Aegolius funereus*

1 ex sp/sj Täng, Ås 5.1 (Christer Pålsson). 1 ex lämpl biotop Strångberget, Bodsjö 20.2–26.3 (Martin Rydberg). 1 ex sp/sj Våge, Hallen 5.4 (Kim Woxlägd). 1 ex sp/sj Hannmyrkullen, Ragunda 26.4 (Eric Blomgren). 1 ex sp/sj Edsåsen, Undersåker 28–29.4, 1 ex sp/sj Undersåker 29.4–3.5, 1 ex sp/sj Trillevallen vägskäl, Trillevallen, Undersåker 29.4, 1 ex sp/sj Vålån, Undersåker 12.6 och 1 ex sp/sj Nulltjärnarna, Vålådalens NR 12.6 (samtliga Dan Fritzon).

Ett bottenår med blott åtta spelande individer under vintern och våren och endast nio fynd totalt. Det är i klass med 2012 (1 fynd), 2009 (5) och 2006 (6).

Hornuggla *Asio otus* NT

1 ad förbifl Mälgåsen, Revsund 13.5 (Anders Forsgren). Tiggande ungar hörda Fugelsta, Marieby 9.7 (Per-Olof Nystrand).

Trots extremt få rapporter noterades ändå en häckning i Marieby. Även om vi inte haft något särskilt bra hornuggleår sedan 2014–2015 så får vi gå tillbaka till 2009 för att hitta så låga rapporteringssiffror som årets.

Jorduggla *Asio flammeus*

Tidigt fynd: 1 ex Holvarklinten, Undersåker 22.3 (Ingela Källén).

För tredje året i följd var det klen med jorduggleobservationer. Ett tjugotal ströfynd av ensamma ugglor har rapporterats men utan några tecken på häckning. De flesta observationerna har gjorts i odlings- och skogslandskapet mellan 1 maj och 16 juli, men några enstaka sågs även i fjällen. Ett udda fynd gjordes i mars, då en jorduggla skrämdes upp långt ute i skogen medan vintern ännu hade ett starkt grepp.

Härfågel *Upupa epops* RE

1 ex Draganäset, Ström 27.5 (Anders Hoff gnm Jämtlands rapportkommitté).

Fyndet var det klart nordligaste vårfyndet i Sverige under året.

Kungsfiskare *Alcedo atthis* VU

5 ex (2 ex+3 1K) pull/nyligen flygga Halån (mynningen), Indalsälven, Ragunda 19.6–16.8 (Stefan Wikander m.fl.).

Kanske är det för tidigt att säga, men möjligen håller kungsfiskare på att etablera sig i östra Jämtland på allvar. Arten sågs i samma område i fjol och i år var det ganska många som lyckades få se "juvelen" och dessutom kunde häckning konstateras då både bohål och flera ungfåglor sågs.

Göktyta *Jynx torquilla*

1 ex sp/sj Brattmyran, Slätt-Täckeln, Hällesjö 4.5 (Malin Löfgren). 1 ex sp/sj Trätängesberget, Ammerön 5.5 (Johan Råghall). 1 ex sp/sj Ändsjöns NR 5.5 (Christer Pålsson). 1 ex sp/sj Aspåsnäset 7.5 (Christer Olsson). 2 ex sp/sj Höglunda, Målsta, Frösö 16.5 (Sixten Lindblom, Per Lif). 1 ex sp/sj Lillsjön, Östersund 29.5 (Lars-Olof Grund). 2 ex Bredkålen, Ström 1.6 (Tony Norman). 1 ex sp/sj Bodkullen, Borgvattnet 4.6 (Albin Enetjärn). 2 ex sp/sj Vallbodarna, Kyrkås 8–30.6 (Erik Hirschfeld, Daniel Ochterbeck, Fredrik Sundberg m.fl.). 1 ex sp/sj Flåsjön, Åsarne 14.6 (Kent Moén, Eva Moén). 2 ex sp/sj Standardrutt 19F7C Granbo 14.6 (Emil Lundahl). 1 ex sp/sj Skärpbacken, Frösön 18.6 (Eva Edmert, Hans Norelius). 1 ex sp/sj Kallsta, Lit 23.6 (Christer Olsson). 1 ex Labbgårdstjärnen, Ragunda 29.7 (Mats Nordenström).

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* NT

Rapporterad från drygt 40 lokaler under häckningstid. Sex häckningar påträffades. Det är tämligen likt fjolårets rapportering. Att den tretåiga hackspetten är väl spridd och ofta den vanligaste hackspetten i fjälltrakternas skogar vittnar de många rapporter som oftast avser de typiska hackmärken som arten åstadkommer då den "ringbarkar" barrträd om. Sådana har rapporterats bl.a. från olika naturvärdesinventeringar under året, t.ex. Länsstyrelsens stora inventeringssatsning i de fjällnära skogarna. Men arten finns ännu kvar i centrala och östra Jämtlands skogsbygder om än mera sparsamt, liksom även i mer stadsnära skogspartier runt Östersund.

Mindre hackspett *Dryobates minor* NT

Häckningar och fynd under häckningstid: 2 i par föda åt ungar Ändsjöns NR 4.5–26.7 (Christer Olsson, Christer Pålsson, Per Lif m.fl.). 1 ex sp/sj Vålåsanden, Ottsjön, Undersåker 23.5 och 1 ex sp/sj Lungre, Kyrkås 24.5 (Ingela Källén, Johan Råghall). 1 ex sp/sj Rammsjön 1.6 (Leif Eriksson). 1 häckning (min 2 pull) bo, hörda ungar Avaviken, Dvärsett 7.6–7.7 (Kristofer Holmsten, Gunnar Kvarnlöf m.fl.). 1 ex lockl Andviknäset, Undersåker 25.7 (Johan Råghall, Ingela Källén). 1 ex lockl Höglekardalen 29.7 (Georg Larsson).

Glädjande nog upptäcktes två häckningar och därtill tänkbara revir på ytterligare fyra lokaler. Resten av året rapporterades fem observationer på olika lokaler, varav en i februari och resten under hösten.

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos* CR

1 hane födosök Myrviken 11.1–5.5 (Marielle Wikholm, Trond Sørhuus, Kim Woxlägd).

En hane sågs vid samma matning till och från under hela vintern. Besöken tycks ha blivit mer sporadiska under senare delen av vårvintern. Fågeln upptäcktes redan vid jul 2019.

Gråspett *Picus canus*

Rapporterad från ca 25 lokaler under häckningstid vilket är en normal siffra. Flertalet avser ropande spettar under vårvintern och våren och fynden har en tydligt östlig tyngdpunkt. En häckning konstaterades då två ungfåglor sågs i Ocke i början av juli.

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Tidigt fynd: 1 ex rast Röde, Alsen 28.3 (Jessica Backeryd).

Sena fynd: 1 hane födosök Våge, Hallen 23.10 (Kim Woxlägd). 1 ex rast Ottsjö, Undersåker 28.10–1.11 (Ingela Källén, Johan Råghall).

Ungefär sju häckningar och lika många troliga häckningar rapporterades.

Stenfalk *Falco columbarius* NT

Tidigt fynd: 1 ex Backsjön, Hällesjö 2.4 (Bo Johnsson).

Antalet rapporter var likvärdigt med 2019 och som vanligt noterades få häckningar. En upptäcktes i skogslandet i Krokoms kn och en annan i Lunndörnsfjällen. Det tidiga fyndet 2 april innebär tangerat fenologirekord i Jämtland.

Lärfalk *Falco subbuteo*

Sommaren bjöd på rekordmånga observationer av lärfalk – över 50 st mellan 10 maj och 10 september. Häckning eller trolig häckning noterades på fyra lokaler, två i Åre kn intill Storsjön och två längs Indalsälven i Ragunda kn. Både Tysjöarna och Lillsjön, Tullingsås är uppenbart populära födosöksområden med många observationer så häckning borde förekomma även i närheten av dessa fågelsjöar.

Jaktfalk *Falco rusticolus* EN

Till Artportalen rapporterades endast en säker häckning samt möjlig häckning på ett par lokaler till. Projekt Jaktfalk rapporterar om 13 revir och minst sju lyckade häckningar.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* NT

Fyra häckningar rapporterades, liksom fynd från ytterligare två troliga häckningslokaler. Vi kan notera att arten sprider sig, tar nya boplatser i anspråk och även blir vanligare i fjälltrakterna.

Törnskata *Lanius collurio*

1 hane födosök Standardrutt 21E2H Jalketsåjja 16.6 (Fredrik Sundberg, Daniel Ochterbeck). 1 hane lämpl biotop Kallsta, Lit 28.6 (Christer Olsson). 1 ex födosök Fyrån (E45), Hammerdal 8.7 (Viktor Björkert). 1 hane lämpl biotop Landsom, Ås 12.7 (Christer Olsson).

Törnskata är en art som hos oss inte alltför sällan dyker upp på lite oväntade platser; som i år – på en fjällsluttning i Hotagsfjällen.

Varfågel *Lanius excubitor*

Häckning: 1 häckning (3 1K) föda åt ungar Lundsjön, Aspås 11–14.7 (Christer Olsson).

Under häckningstid sågs varfågel på ungefär en handfull lokaler och totalt under året gjordes ett trettiotal ströobservationer.

Sommargylling *Oriolus oriolus* EN

1 ad hane sp/sj Sjulsåsen, Frostviken 21.6 (Eric Salomonsson).

Jämtlands tionde fynd och faktiskt det andra i Frostviken. I juli 1999 sågs en sommargylling i Häggsnäset, endast ett par mil väster om Sjulsåsen där årets fågel sågs.

Råka *Corvus frugilegus*

2 ad Norderön 2.4 (gnm Ulla Falkdalen). 1 ex rast Sikåstornet 14.4 (Robert Jansson, Marie Griph).

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Högt antal: 500 ex Östersund 29.1 (Sune Gustafsson).

Närmare 40 fynd rapporterades under häckningstid från ca 27 tänkbara häckningslokaler.

Lappmes *Poecile cinctus* NT

Noterad vid Nordfjärdshöjden, Kall i juni (Jesper Wadstein gnm Länsstyrelsen Jämtland). 2 ex Fälpfjället/Fielpe, Hotagens NR 10.8 (Patrik Sandgren). 1 ex Enafors, Åre 11.8 (Raul Vicente).

Som vanligt mycket fåtalig. Fyndet nordväst om Kolåsen i juni är intressant – ett område där det borde kunna finnas häckande lappmes men där det länge saknats aktuella uppgifter. Årets fynd noterades i samband med Länsstyrelsens naturvärdesinventering i fjällnära skogar. Liksom i fjol noterades ett

augustifynd i den sydvästra delen (nära Enafors) där vi sedan länge utgått ifrån att lappmesen har ett utbredningsglapp. Är detta fåglar i flyttrörelse, eller finns det faktiskt en förbisedd liten häckande population i området?

Sånglärka *Alauda arvensis*

Ca 25 sjungande hanar på 18 lokaler rapporterades 17 april–15 juli. Det är en liten ökning jämfört med de senaste åren.

Berglärka *Eremophila alpestris* VU

4 i par i lämpl biotop Bijjie Bavlanjaevrieh, Sösjöfjällen 17.6 (Anders Krüger).

Första fyndet av berglärka sedan 2014! Och detta under häckningstid i ett fjällområde där det finns stora kunskapsluckor när det gäller fågelfaunan pga att det sällan besöks av fågelrapportörer.

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*

2 i par i lämpl biotop Gammelmyran, Hällesjö 15.3 (Kaj Svahn). 2 i par i lämpl biotop Stor-Allvattnet, Ström 5.6 (André Ahlberg). Minst 1 ex lockl 25.7 (Daniel Hedenbo) och 2 ex födosök 27.7 (Kenneth Pless), båda Tysjöarnas NR. Noterad vid Långflyberget, Frostviken 6–7.10 (gnm Länsstyrelsen Jämtland). 7 ex förbifl Fannbyn, Dvärsätt 7.10 (Kristofer Holmsten). 6 ex Reva, Fors 21.10 (Jan Högberg). 1 ex förbifl Odensala, Östersund 29.11 (Daniel Hedenbo). 4 ex Öster-Mörtsjön, Fors 11.12 (Bo Johnsson). 8 ex Reva, Fors 16.12 (Jan Högberg).

Liksom i fjol ett år med få fynd. De flesta noterades under höstens flyttrörelser men på två lokaler sågs stjärtmes under häckningstid.

Nordsångare *Phylloscopus borealis* EN

1 ex sp/sj Stora Blåsjön, Frostviken 21.6 (Rolf Johansson, Cathrin Krantz).

Första godkända fyndet sedan 2008. Totalt sjunde fyndet i Jämtland.

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides* NT

1 ex sp/sj Båthamnen, Handöl 10–14.6 (Ingela Källén, Tore Dahlberg m.fl.).

Fynd nummer 20 i Jämtland och tredje året i rad med fynd i rapportområdet.

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*

1 hane sp/sj Västbyn, Frösön 6.6 (Gunnar Kvarnlöf, Christer Pålsson). 1 ex sp/sj Hällsjöns strand, Kaxås 12.6 (Staffan Nilsson). 1 ex sp/sj Leipikvattnet, Frostviken 26.6–2.7 (Leif Holmgren). 1 ex sp/sj Stora Blåsjön/Plaavere, Frostviken 27.6 (Janne Magnusson).

Busksångare *Acrocephalus dumetorum* NT

1 ex sp/sj Jamtlibryggan, Östersund 4–7.6 (Sixten Lindblom, Albin Enetjärn, Johan Marklund m.fl.). 1 ex sp/sj Lövön, Fångsjön, Ströms Vattudal 14–28.6 (Robert Jansson, Marie Griph m.fl.). 1 ex sp/sj Backen, Rödön 17.6 (Carl-Fredrik Yri). 1 ex sp/sj Persåsen, Myssjö 25–26.6 (Kent Moén, Eva Moén m.fl.). 1 ex sp/sj Norderåsen, Hæggenås 29–30.6 (Harald Ris, Kristaps Sokolovskis, Violeta Caballero-Lopez m.fl.). 2 ex sp/sj Lungre, Kyrkås 30.6 (Lars Lönnå).

Tack vare värmeböljan i juni fick vi ett bra år för flera nattsångare, där busksångaren stack ut med hela sex fynd – lika många som rekordåret 2014. Detta medför en totalsumma på 29 fynd i Jämtland.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

1 ex sp/sj Täng, Ås 20–22.6 (Christer Pålsson, Ulla Henriksson).

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

1 ex sp/sj Åsen, Lit 21–26.6 (Harald Ris, Kristaps Sokolovskis m.fl.).

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

Tidigt fynd: 1 hona Frösön 6.4 (Bo Nilsson).

Sena fynd: 1 ex Hoverberg 4.10 (Tor Hansson Frank). 1 hane Berge, Alsen 8.11 (Oskar Appell).

Törnsångare *Curruca communis*

1 ex sp/sj Hackås k:a, Hackås 31.5 (Tomas Lundqvist). 1 ex sp/sj Hästhagen, Svenstavik 4.6 (Bertil Roos). 1 ex sp/sj Västbyn, Frösön 7–20.6 (Christer Pålsson, Jimmy Norlen, Gunnar Kvarnlöf m.fl.). 2 ex lämpl biotop Standarddrutt 18F2C Hunge 9.6 (Daniel Ochterbeck). 1 ex sp/sj Peterson Bergers väg, Frösön 11.6 (Leif Eriksson). 1 ex sp/sj Borgvattnet 13.6 (Frida Olsson). 1 ex sp/sj Skräddars, Månsåsen, Marby 16.6 (Johan Råghall). 1 ex sp/sj Täng, Ås 18–27.6 (Christer Pålsson, Ulla Henriksson). 1 ex sp/sj Handöl 23.6 (Sixten Lindblom). 1 ex sp/sj Trollsåsen, Näskott 24.6 (Albin Enetjärn, Stefan Andersson, Tore Holsendahl). 1 ex sp/sj Lundsjön, Aspås 27.6 (Christer Olsson, Anders Forsgren). 1 ex sp/sj Sikåstornet 27.6 (Julius Wengelin Grantén, Fredrik Blomqvist). 1 ex Mörviksån, Åre 6.7 (Kristian Thisted). 1 hane föda åt ungar Tullingsås, Ström 12.7 (Matthis Kaby).

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

Tidiga fynd: 1 ex sp/sj Öd, Marieby 18.3 (Kristofer Holmsten). 1 ex födosök Selsålandet, Ragunda 29.3 (Jenny Palmqvist).

Sena fynd: 1 ex lockl Avaviken, Dvårsätt 23.10 (Kristofer Holmsten). 1 ex lockl Ändsjöns NR 31.10 (Daniel Hedenbo). 1 ex födosök Semsån, Tysjöarnas NR 7.11 (Daniel Hedenbo). 1 ex Avaviken, Dvårsätt 21–22.11 (Albin Enetjärn, Johannes Enebög, Daniel Hedenbo m.fl.). 1 ex lockl Fannbyn, Dvårsätt 16–19.12 och 1 ex förbifl Lillsjön, Östersund 23.12 (båda Kristofer Holmsten).

Stare *Sturnus vulgaris* VU

Sent fynd: 5 ex rast Solberg, Brunflo 6.12 (gnm Sixten Lindblom).

Koltrast *Turdus merula*

Vinterfynd: 1 hane födosök Hammerdal 14–25.2 (Maria Ragnarsson). 1 ex födosök Östersund 14.2 (Pär Erik Petrusson).

Rödhake *Erithacus rubecula*

Vinterfynd: 1 ex 1.1 och 1 ex födosök 14.2–14.3, båda Fornborgen, Frösön (Maria Grund, Lars-Olof Grund). 1 ex Vålådalen 2–19.3 (Johan Råghall, Bengt Allberg). 2 ex Ånn 19–20.3 (Christina Åsengård). 1 ex födosök Ocke, Mörsil 22–24.3 (Lars Strömberg, Eva Strömberg).

Tajgablåstjärt *Tarsiger cyanurus* EN

1 3K+ hane sp/sj 3 km SSO Rörvattsbodarna, Hotagen 14.6 (Staffan Nilsson).

Jämtlands andra fynd upptäcktes vid inventering av en standarddrutt intill Ansätten.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros* NT

1 hona födosök Hæggsjövik, Hotagen 1.5 (Tove Andersson). 1 hona födosök Reningsverket, Östersund 26.7 (Daniel Hedenbo).

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*

Tidigt fynd: 1–2 ex rast Vallbo, Undersåker 23–24.4 (Johan Råghall).

Forsärla *Motacilla cinerea*

Tidiga fynd: 1 hane födosök Industriområdet, Lugnvik, Östersund 29.3 (Hans Nilsson). 1 ex födosök Hållborgsån 29.3 (Andreas Eriksson).

Forsärla sågs på 35–40 tänkbara häckningslokaler under häckningstid och på fem av dessa konstaterades häckning, vilket är i nivå med senaste åren.

Ängspiplärka *Anthus pratensis*

Sent fynd: 1 ex förbifl Drolen, Tysjöarnas NR 7.11 (Daniel Hedenbo).

Trädpiplärka *Anthus trivialis*

Sent fynd: 1 ex Frisktorpet, Mörsil 21.9 (Tomas Saxgård).

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus* VU

1 ex rast Fälpfället/Fielpe, Hotagens NR 9.8 (Patrik Sandgren). 2 ex förbifl Tvärån/Vuejnienjohke, Vålådalens NR 14.8 (Hans Fowelin).

Två sensommarfynd i fjällen behöver inte tyda på häckning utan torde kunna handla om fåglar på sträck, men det är ändå intressanta fynd.

Skärpiplärka *Anthus petrosus*

1 ex födosök Risselås, Strömsund 26.3 (Marianne Tengberg). 1 ex rast Sällsjöbron, Indalsälven, Mörsil 14-15.4 (Andreas Johnsen, Lars Strömberg, Eva Strömberg m.fl.).

Fynd 14-15 i Jämtland och tredje fyndet för Sällsjöbron i Mörsil, där arten sågs nästan samma datum (16 april) i fjol.

Bofink *Fringilla coelebs*

Vinterfynd: 1 hane rast Myrviken 26.1 (Håkan Olsson). 1 ex Ånn 26.1 (Christina Åsengård). 1 ex födosök Hammerdal 14-25.2 (Maria Ragnarsson), kvar sedan föregående höst. 3 ex födosök Undersåker 1.3 (Andreas Johnsen). 1 ex födosök Torvalla 15.3 (Hans Nilsson). 25 ex födosök Öneberget, Frösön 1.12 (Lars-Olof Grund, Maria Grund). 1 hane födosök Undersåker 19.12 (Andreas Johnsen). 10 ex födosök Mjälle, Frösön 19-22.12 (Lars-Olof Grund, Maria Grund).

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Vinterfynd: 1 ex Furulund, Östersund 4.1 (Andreas Eriksson). 3 ex födosök Hammerdal 11.2 (Maria Ragnarsson).

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*

Häckningar: 1 häckning (min 1 1K) pull/nyligen flygga Havsnäs, Alanäs 29.6-19.7 (Agneta Sundkvist, Hans Andersson, Sara Tegnér). 2 ad+1 1K pull/nyligen flygga Hammarstrand 17.7 (Martin Amcoff). 4 ex pull/nyligen flygga Älrvägens betesmark, Undersåker 6.8 (Ingela Källén, Tore Dahlberg).

Förutom ovanstående kan häckning misstänkas på ett par ställen på Frösön och i Östersund samt i Gåxsjö, Handöl och Huså. Årets första fynd gjordes 7 april. Vid en matning i Undersåker sågs 1-3 ex sporadiskt under stora delar av november-december – kanske kvarstannande fåglar från häckningen där.

Tallbit *Pinicola enucleator* VU

Den stora höstvägen med tallbitar 2019 spillde över och höll i sig vintern igenom med 54 rapporter fram till 3 maj. Därefter följde en sommar helt utan tallbitsfynd och det dröjde fram till 27 oktober innan senhöstinfloppet inleddes. Fram till 11 december då årets sista fynd gjordes inkom 21 rapporter om totalt 81 ex, vilket innebär ett ganska måttfullt höstuppträdande.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* NT

Uppskattningsvis rapporterades 45-50 sjungande rosenfinkar från 21 maj och framåt. Det är den klart högsta noteringen sedan 2014, varefter vi haft några år med siffror på betydligt lägre nivåer. Spridningen på rapporterna var relativt god, men fynd saknades helt från Bräcke kn liksom från området nordväst om en tänkt linje mellan Duved i sydväst och Strömsund-Flåsjön i nordost.

Vinterhämpling *Linaria flavirostris* VU

Fynd under häckningstid: 3 ex 6.8 och 2 ex 7.8 omkring Sjeltietjahke, Frostvikenfjällen (Dan Tjell).

Höga antal: 50 ex födosök Backen, Ås 8.5 (Christer Pålsson). 200 ex rast Vagled, Frösön 6.10 (Fredrik Andersson).

Vinterfynd: 15 ex födosök Storsjöstråket 31.12 (Lars-Olof Grund).

Fynden i augusti kan vara intressanta ur häckningssynpunkt, men det skulle även kunna handla om fåglar i rörelse. Ett osäkert fynd i Bunnerfjällen i juni är också intressant, för där har vi sedan förut indikationer på häckande vinterhämpingar.

Hämpling *Linaria cannabina*

1-4 ex permanent revir Flygplatsen, Frösön 5.5-1.8 (Christer Pålsson, Hans Grundahl, Mattias Lindberg m.fl.). 2 i par födosök Lugnvik, Östersund 29.5 (Daniel Hedenbo, Lena Hedenbo). 1 ex sp/sj Stenröjningen, Trollåsén, Näskott 24-26.6 (Albin Enetjärn, Stefan Andersson, Tore Holsendahl m.fl.).

Fortsatt stabil förekomst i buskmarkerna kring flygplatsens sydöstra del nedanför Stocke på Frösön.

Snösiska *Acanthis flammea exilipes*

1 ex födosök Danielstorpet, Ocke, Mörsil 20.2 (Lars Strömberg, Eva Strömberg). 1 hane födosök 24–25.2 (Johan Råghall) och 1 ex ringmärktes 27.2, båda Olivehäll, Ottsjö, Undersåker (Ingela Källén, Johan Råghall).

Bändelkorsnäbb *Loxia bifasciata*

Fjölårets rikliga uppträdande fortsatte även detta år och gissningsvis har många bändlar även valt att häcka inom området. Ca 80 observationer av omkring 250 ex rapporterades totalt under året och under häckningstid (mitten av mars–mitten av juli) noterades minst 95 ex på omkring 45–50 olika lokaler. Ett uppträdande i denna omfattning har vi inte upplevt tidigare. Observationerna är också väl spridda över de södra och mellersta delarna av Jämtland, medan vi har väldigt få rapporter norr om Strömsund.

Steglits *Carduelis carduelis*

Häckningar: 2 ex (1 ad+1 1K) föda åt ungar Öneberget, Frösön 29.6 (Lars-Olof Grund, Maria Grund). 3 ex (2 ad+1 1K) pull/nyligen flygga Odensala, Östersund 7.7 (Magnus Fridolfsson).

Årets raket! Visserligen har rapporterna av steglits ökat senaste åren, men det har varit i en ganska måttlig takt. 2020 ökade antalet rapporter explosionsartat med ca 200 procent från 2019! Och även om många rapporter avser samma fåglar (t.ex. återkommande till matningar) så går det inte att bortse från att arten nu på allvar etablerat sig i första hand i Östersund med omnejd, men även västerut mot Åre och med enstaka observationer både söderut och norrut i Jämtland. Ca 110 av de 150 rapporterna från året härstammar från Östersund och Frösön. Den reella populationsökningen märks också på flockarnas storlek, där det blir allt vanligare med sällskap på 10–20 ex och stundom ännu fler. Årets största ansamling var på mäktiga 100 ex i Genvalla strax före jul. Vidare ses arten nu under alla årets månader, vilket inte var fallet för bara några år sedan. Det blir spännande att följa steglitsens vidare utveckling i Jämtland!

Grönsiska *Spinus spinus*

Ovanligt rikligt vinteruppträdande: Över 40 rapporter från tjugotalet ganska väl spridda lokaler i januari-februari och mer måttliga tre rapporter i december.

Videsparv *Emberiza rustica* **NT**

Häckningar: 1 häckning (3 1K) pull/nyligen flygga Gällerån, Kyrkås 18.5–1.7 (Johan Råghall, Hans Cronert, Magnus Ny m.fl.). 1 häckning (3 pull) pull/nyligen flygga Raftälven, Föllinge 18.6 (Harald Ris). 2 i par+minst 1 1K föda åt ungar Sännån, Nyhem 12–24.7 (Henrik Johansson, Mathias Björndal).

Projekt Videsparv inventerade för femte året i rad 37 lokaler i tre olika delområden i centrala Jämtland, och av dessa var 18 besatta – bara en mindre än i fjol. Utöver projektet noterades ovanligt många videsparvar på andra lokaler, vilket är mycket glädjande. Totalt handlar det om revirhållande fåglar på ett tiotal lokaler. Bland rapporterna noterar vi även tre konstaterade häckningar.

Lappspurv *Calcarius lapponicus* **VU**

Fynd som tyder på häckning rapporterades från Stekenjokk, flera lokaler i Frostviksfjällen, Hotagsfjällen samt några få fynd kring Blåhammarfjället. Skillnaden i täthet mellan våra nordliga fjälltrakter (från Stekenjokk ner till Hotagsfjällen) och de sydliga dito är slående. Vart går gränsen för denna förändring? Vi saknar i stort sett kunskap om hur uppträdandet ser ut i Skäcker-, Sösjö- och Offerdalsfjällen. Under vårsträcket inkom tio rapporter mellan 2 och 22 maj, men inga höstobservationer noterades.

Snöspurv *Plectrophenax nivalis*

Häckningar konstaterade i Anaris- och Sösjöfjällen. I övrigt noterad under häckningstid på ett tjugotal lokaler i fjällen.